

METODERAPPORT

SKUP 2009

Det kriminelle barnevernet

Tora Bakke Håndlykken og Katrine Lia

Det kriminelle barnevernet

Innsendere:

Tora Bakke Håndlykken

Mobil: 91182804

E-post: torah@vg.no

Katrine Lia

Mobil: 95290216

E-post: katrinel@vg.no

Redaksjon:

Verdens Gang

Reportasjeavdelingen

Postboks 1185 Sentrum

Publisert:

07. desember 2008:

Hyperkriminell 15-åring gitt opp – Fem barnevernsbarn har 239 straffesaker.

18. november 2009:

Barnevernsgutt (16) fikk tilsendt sexbilde – miljøarbeidere suspendert

Får millioner. Gutt (16) på rømmen – barnvernstiltak tjener 19850 kr hver dag

19. november 2009:

Flere ekskriminelle jobber i barnevernet. Der tjener de tusenvis av kroner døgnet

VG Nett: Tre pågrepet for omsorgssvikt

20. november 2009:

Dopingdømt Frp-politiker siktet for omsorgssvikt

VG Nett: Ny miljøarbeider pågrepet for omsorgssvikt

21. november 2009:

Kampsportstjerne siktet – skal ha misbrukt hasj med 16-åring

09. desember 2009:

Barnevernsgutt sendt på hotell

16. desember 2009:

Torpedodømte passet på gutt (16)

17. desember 2009:

Revisor varslet om pengerot

20. desember 2009:

Ga heroin til 15-åring – innrømmet alt under rettsak

21. desember 2009:

16-åring meldt savnet 22 ganger – gjenfunnet på Plata.

07. januar 2010:

VG Nett: Helsetilsynet får tilsyn med barnevernsbarn

15. januar 2010:

Beskriver barnevernet som rusmareritt – passet på av Nokas-raner.

6a. Ideen

De private aktørene innen barnevern i Norge blir stadig flere og har vokst seg store. Ofte overtar de omsorgen for "barnevernsverstinger" det offentlige barnevernet ikke vil ha. Tilsynelatende skjer det med suksess. Millionoverføringer strømmer fra det offentlige til lukkede aksjeselskaper. Men hvem passer egentlig på barna? Og hvem passer på at barna har det bra?

Desember 2008: Alene på et hotellrom bor en 15-åring - i regi av barnevernet. Foreldrene greide ikke passe på gutten og det offentlige overtok omsorgen. Det eneste tilbudet barnevernet i Oslo kommune hadde til 15-åringen, var et betalt hotellrom. Den eneste gutten stolte på var en tidligere voldsdømt person som av politiet hadde blitt knyttet til Oslos torpedomiljø. Mannen ble fjernet fra 15-åringen på grunn av sin belastede fortid. VG og NRK omtalte saken og i etterkant fant det offentlige et nytt tilbud til 15-åringen.

Oktober 2009: Historien gutten fortalte året før svirret fremdeles i hodet vårt. 15-åringen ville heller bo alene på et hotellrom enn på institusjon. Han mente den voldsdømte mannen var bedre enn de andre miljøarbeiderne. Han fortalte at ingen brydde seg om han på institusjonene – de var bare opptatt av pengene.

I forbindelse med andre saker vi jobbet med gjennom året sa en kilde i politiet: *Du trenger ikke selge dop når du kan passe på en barnevernsgutt som gir deg 20 000 kroner i kassa hver dag.* En ansatt i barnevernet sa: *Alt du trenger er et hus og noen høytsvevende visjoner som skaffer deg barna. Så strømmer pengene inn.*

Vi stilte oss noen sentrale spørsmål ut fra 15-åringens og kildenes beskrivelser. Hvem passer på barnevernsbarna når det offentlige overlater omsorgen til private aktører? Hvordan blir de fulgt opp? Hvor mye penger får de private aktørene for å passe på barna? Hvordan fungerer kontrollen for å sikre at barna har det bra?

Vi var to journalister som startet arbeidet i begynnelsen av oktober. En helsereporter og en krimreporter.

6b. Problemstilling

Vi utformet en hypotese: En del personer som jobber i private barnevernsfirmaer burde ikke jobbe med barnevernsbarn.

Vi ville finne dem og barna de passet på.

6c. Det genuint nye

* Gjennom en serie av saker har vi dokumentert hvem som faktisk passer på barnevernsbarn i private institusjoner, der det er svært begrensede innsynsmuligheter. Vi har avdekket at det jobber innleide miljøarbeidere i firmaene utenfor det offentlige barnevernets kontroll. Mange er ikke synlige i arbeidstakerregisteret.

* Flere av de innleide miljøarbeiderne har en tung kriminell fortid. En fortid som ifølge de ansvarlige på området er uforenlig med å jobbe i barnevernet.

* Bruk av straffedømte innleide miljøarbeidere foregår ikke bare ved enkeltinstitusjoner, men ved flere institusjoner.

* Vi har dokumentert dårlig behandling av barnevernsungdommene fra blant annet eks-kriminelle miljøarbeidere. Politiet mener behandlingen er grov omsorgssvikt av barn etter straffeloven § 218.

* Gjennom systematiske intervjuer med barnevernsbarn og ved å ettergå opplysningene de ga, har vi fått frem historier som ikke fantes i rapporter eller var kjent for kontrollmyndighetene i barnevernet.

6d. Organisering av arbeidet

Papirkontrollen

Mange tilsyn som blir ført med barneverninstitusjoner skjer uten at noen snakker med barna. Tilsynene er papirkontroller.

Vi skaffet oss først oversikt over samtlige godkjente barnevernstiltak i Norge. Listen finnes tilgjengelig hos Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Oversikten viste at barnevernstiltakene var styrt av tre ulike aktører; det offentlige, ideelle stiftelser og private firmaer. Vi konsentrerte oss kun om de private aktørene.

Innledningsvis gjennomgikk vi det offentliges kontroller med de private barnevernsfirmaene. Ved å undersøke tilsynene som var ført med institusjonene, håpet vi å få en pekepinn på situasjonen. Det er Fylkesmannen som har ansvar for å gjennomføre kontrollbesøk ved barnevernstiltakene og skrive tilsynsrapporter. Barnevernet ved godkjenningsmyndighetene i hvert fylke har også ansvaret for årlige, etterfølgende kontroller av de private firmaene som de har inngått kontrakter med. Vi fant få avvik. Ifølge tilsynene fra Fylkesmannen og godkjenningsmyndighetene var det få problemer i etaten. Men når vi leste tilsynsrapportene var det en ting som gjennomgående manglet: Barnas stemme.

Vi oppdaget at Fylkesmannen i mange tilfeller ikke snakket med barnevernsbarna når de var på kontrollbesøk. Tilsynene var ofte utført på dagtid når barna var på skolen. Godkjenningsmyndighetene snakket ikke med barna i det hele tatt. Vi tok kontakt med ansatte i barnevern og politi som hadde kjennskap til hvordan kontrollene utføres. Noen hevdet at de årlige kontrollene var ”papirkontroller”. I de tilfellene der kontrollørene snakket med barna, var det sjelden at virkeligheten på institusjonen ble speilet likevel, mente de. Vi måtte finne andre veier inn til den virkelige hverdagen ved barnevernsinstitusjonene. Nøkkelen lå hos barna. Vi bestemte oss for å snakke med dem.

Jakten på de som passer på barnevernsbarna

Private barnevernsinstitusjoner organiserer seg som næringslivet ellers. De leier inn tjenester fra miljøarbeidere. Slik blir mange av dem som passer på barna, skjult for kontrollsystemet.

Vi startet jobben med å identifisere hvilke barn og institusjoner vi burde se nærmere på:

* Vi tok kontakt med barnevernledere og ledere ved Barnevernvakten landet rundt for å få navn på advokater som jobber mye med barnevernssaker.

* Vi gjorde søk i A-tekst for å finne tidligere anonyme saker der det hadde oppstått konflikter mellom barn og institusjonen de bodde på, for å finne navn på barnevernsadvokatene i sakene. Vi brukte søkeord som for eksempel ”barnevern

Det kriminelle barnevernet

AND rømte”, ”barnevern AND konkurs*” og ”barnevern AND brann”.

* Vi fikk navn på en rekke advokater og sendte ut e-poster for å få kontakt. Der ba vi om innspill til institusjoner de hadde dårlig erfaring med.

* Vi snakket med ansatte i politiet, barnevernet og uteseksjonen som tipset oss om ulike institusjoner som de oppfattet hadde dårlige kontroll, hvor det for eksempel var mange rømninger og biltyverier.

* Vi hadde kontakt med personer i det kriminelle miljøet.

* Vi var i kontakt med interesseorganisasjoner innenfor barnevern og ba dem peke ut useriøse aktører i bransjen.

Opplysningene systematiserte vi i et excelark. Med utgangspunkt i den innsamlede informasjonen valgte vi ut ti private institusjoner vi ønsket å se nærmere på. I prosessen kom vi også i kontakt med enkelte barnevernsbarn, som via voksenpersoner ville møte oss. Ett av navnene vi kom over var barnevernsgutten som vi hadde intervjuet på hotellrommet ett år tidligere.

Vi tok for oss hvert enkelt av de ti firmaene. Gjennom søk på Visma Bizweb og ved å hente ut årsregnskapet til selskapene i Brønnøysund, fikk vi oversikt over årsregnskap, navn på daglig leder og antall ansatte. De fleste av selskapene var registrert som aksjeselskaper.

Parallelt var vi i kontakt med Barne-, Ungdoms- og Familieetaten (Bufetat) på de ulike stedene, som fører tilsyn med de private firmaene. De utfører hvert år stikkprøvekontroller hvor de får oversikt over hvem som jobber i firmaet på tidspunktet for kontrollen. Dette er ikke en fullstendig oversikt over alle som har vært innleid eller ansatt i firmaet, men viser hvem som var tilknyttet det private firmaet på tidspunktet for kontrollen. Vi ba om å få tilgang til disse navnelistene, noe Bufetat først avsto. Etter klagerunder med utgangspunkt i offentlighetsloven, fikk vi tilgang til listene.

Vi fikk også kilder med tilgang til Arbeidstakerregisteret til å gi oss utskrift av registrerte ansatte i firmaet.

For egen del registrerte vi at det i særlig ett tilfelle var avvik mellom størrelsen på firmaets lønnskostnader i årsregnskapet, og antallet ansatte vi fikk oppgitt via listene fra Bufetat og Arbeidstakerregisteret. Det ga oss en indikator på at ikke alle ansatte stod oppført der.

Vi bestemte oss for å gå til barna for å høre hvem som faktisk passet på dem. Flere av barna hadde problemer med å huske annet enn fornavn på miljøarbeiderne, mens andre husket miljøarbeidernes fulle navn. Noen av miljøarbeiderne gikk bare under et kallenavn, mens andre kun ble kalt med etternavn. Men flere av barna kunne gi oss andre opplysninger som ble viktige, som for eksempel hvilken by miljøarbeideren kom fra og omtrent hvor gammel vedkommende var. Gjennom kryssøk i Bizweb, Telefonkatalogen og Google på blant annet sted og navn, samt gjennom samtaler med ansatte i barnevernet fikk vi etter hvert oversikt over flere

Det kriminelle barnevernet

personer som ikke stod på de offisielle ansattlistene.

Vi forstod at de private barnevernstjenestene organiserer seg som næringslivet ellers, der de leier inn tjenester og konsulenter fra andre underleverandører. Da vi gjorde nye søk på personene vi gjennom barna hadde lett oss fram til, fant vi at de var registrert med egne aksjeselskap (AS) eller enmannsforetak (ENK) som tilbyr barneverntjenester eller andre sosialtjenester. Vi måtte nå få bekreftet ansettelsesforholdet mellom de innleide miljøarbeiderne og de private barnevernsfirmaene.

Det var ikke lett. I ett tilfelle hadde vi fått utpekt navnet på et firma hvor det skulle jobbe straffedømte personer. Vi fant firmaets hjemmeside, hvor det fremkom at de tilbød private barnevernstjenester. Deretter kontaktet vi barnevernsledere i nærmere 10 kommuner som geografisk lå nært adressen firmaet oppga på sine hjemmesider. Ingen kommunale barnevernsledere hadde hørt om firmaet eller benyttet firmaets tjenester. Etter vår innledende sjekk, ble firmaets nettsider fjernet fra internett. Da vi senere gjennomgikk et annet større firma i samme region, dukket personene bak det første firmaet opp igjen i samtaler med barna. Det viste seg at personene jobbet der som innleide miljøarbeidere.

Den endelige bekreftelsen på at personene barna oppga som miljøarbeidere faktisk jobbet i firmaene, fikk vi gjennom intervjuer med daglig leder i flere av firmaene, av miljøarbeiderne selv eller deres advokater. I tillegg knyttet vi enkelte ansatte til firmaer ved at vi fant straffesaker mot dem i rettssystemet, der miljøarbeiderne oppga de aktuelle private firmaene som arbeidsgiver.

Vi hadde nå en mer fullstendig oversikt over miljøarbeidere i firmaene, enn det vi opplevde at de offentlige kontrollorganene hadde.

Kildene uten stemme

– å bruke barnevernsbarn som kilder

I VG er det redaksjonell praksis for ikke å intervju barn under 18 år, uten foreldrenes samtykke. Men hva med barna som vil beskyttes for sine foreldre?

Barna vi hadde fått kontakt med var mindreårige, men over 15 år. De hadde en vanskelig eller ikke-eksisterende kontakt med foreldrene sine. I dette tilfellet valgte vi derfor å se bort fra den vanlige praksisen i VG. Vi fant voksne tillitspersoner, som hjalp oss i dialogen med barnevernsbarna.

I første fase var det viktig å bruke god tid sammen med barnevernsbarna og skape tillit. Dette var ungdommer som i utgangspunktet var skeptiske til å fortelle ting til voksne. De var vant med at deres virkelighetsoppfatning ble avfeid, mens de voksne hadde sannheten. Vi opplevde at i mer uformelle intervjusituasjoner og gjennom møter med deres tillitspersoner til stede, kom opplysningene frem.

Det kriminelle barnevernet

Å bruke mindreårige barnevernsbarn som en kilde til informasjon krever en helt spesiell varsomhet. I andre fase begynte derfor den tunge jobben med å finne annen dokumentasjon som kunne bekrefte opplysningene barna hadde gitt oss. Vi lette etter sms'er, bildebevis, kvitteringer, dagsrapporter fra barnevernstiltakene, fylkesnemdavgjørelser, domsavgjørelser i barnevernsaker og annen dokumentasjon som kunne bekrefte barnas fortellinger. Vi satte som krav at dersom vi skulle bruke barnas opplysninger på trykk, måtte vi ha annen dokumentasjon som bekreftet forholdene.

Selv meningsutsagn valgte vi å dobbeltsjekke med andre voksenpersoner rundt barna, som kunne bekrefte uttalelsene. Vi snakket da med ansatte i barnevernet, advokater eller andre personer med inngående kjennskap til barnas hverdag.

Straffbare forhold

Du kan ha voldtatt og drept en 18-åring og likevel jobbe i barnevernet, sa barneombud Reidar Hjermann.

På vandelsattesten ansatte i barnevernet må levere, fremkommer kun sedelighetsforbrytelser begått mot mindreårige. Alvorlige voldsdommer, narkotikasaker eller en drapsdom registreres ikke. Vi fikk kilder i politiet og i domstolene til å sjekke enkelte av de ansatte ved barnevernsinstitusjonene vi undersøkte. Vi lette etter løpende straffesaker mot miljøarbeiderne og domfellelser. Dommene er offentlig tilgjengelig, men kildene gjorde det lettere for oss å finne dem.

Et stort antall av miljøarbeiderne var domfelt i saker av varierende alvorlighetsgrad. Vi satte som krav at dommene vi skulle bruke i sakene måtte være relevant for jobben de gjorde i barnevernet. Vi brukte blant annet barneombud Reidar Hjermann, og andre fremtredende personer på området, som rettesnor for hva som var relevante dommer.

Vi fant domfellelser på flere miljøarbeidere i alvorlige saker som vi ikke valgte å offentliggjøre – der vedkommende selv hadde vært åpen med institusjonen om sin fortid og der forholdet ble brukt som en ressurs. Andre dommer vi så bort fra, stammet fra forhold som lå for langt tilbake i tid. Vi nevnte heller ikke tiltaler som senere ble frafalt.

De dommene vi valgte å omtale på trykk var svært alvorlige voldssaker, trussel- og torpedosaker, grove narkotikalovbrudd og et tilfelle av ransforbund. Flere av de ansatte var straffedømt gjentatte ganger. Noen hadde opp mot 20 saker registrert i politiets straffesaksregister. Enkelte av miljøarbeiderne som jobbet ved samme institusjon var straffedømt i samme sak. Vi fant også at flere av miljøarbeiderne hadde vært involvert i straffesaker i forbindelse med jobber de hadde hatt som vektere og dørvakter i utelivsbransjen.

Det kriminelle barnevernet

Vi opplevde flere tilfeller der barnvernsbarna fortalte oss om ansatte som angivelig var kjent på institusjonen for å ha dommer på seg. Når vi sjekket straffehistorikken til miljøarbeiderne valgte vi likevel ikke å informere barna om hvilke ansatte ved barnevernsinstitusjonen som faktisk var domfelt. Siden de straffedømte miljøarbeiderne ble anonymisert på trykk hos oss, valgte vi også å holde denne informasjonen tilbake overfor barna. Vi hadde ingen kontroll på om miljøarbeiderne fremdeles ville følge opp barna etter vår publisering.

Muren av taushet

Rundt barnevernet er det bygget en mur av taushet. Men hvem skal taushetsplikten egentlig beskytte: Barnevernsbarna, foreldrene eller saksbehandlerne i barnevernet?

Gjennom vårt arbeid satt vi nå på en rekke opplysninger hvor vi måtte ha utfyllende informasjon og tilsvar, både fra de private barnevernsselskapene, miljøarbeiderne og det kommunale barnevernet som hadde plassert ungdommene hos de private institusjonene.

Barnevernsbarna ønsket selv at barnevernet skulle svare oss på spørsmålene de hadde i knyttet til sin egen sak. Ungdommene ville at vi skulle få innsyn i deres saksmapper.

Da vi tok kontakt med aktørene møtte vi en stor utfordring: Barnevernets taushetsplikt. Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan eller en institusjon etter barnevernloven har taushetsplikt, jamfør barnevernlovens § 6-7 første ledd. Taushetsplikten omfatter både offentlige og private barneverninstitusjoner. I utgangspunktet kunne både miljøarbeiderne, de ansvarlige i firmaene og det kommunale barnevernet nektet å kommentere noen av våre opplysninger - med utgangspunkt i taushetsplikten.

Flere metoder ble nøkkelen til å omgå taushetsplikten:

* Når opplysningene gjelder et barn, kreves som en hovedregel samtykke fra den eller de som har foreldreansvaret. Etter barnevernlovens § 6-3 har imidlertid barn egne partsrettigheter fra de har fylt 15 år. Dersom de aktuelle opplysningene bare gjelder barnet vil i utgangspunktet barnets samtykke være tilstrekkelig. Alle barna vi hadde kontakt med var over 15 år. Vi fikk ungdommenes advokater til å skrive fullmakter, hvor de på vegne av og sammen med sine klienter, bekreftet at barnevernet var løst fra taushetsplikten. Mange av aktørene aksepterte å bli intervjuet når de fikk slike fullmakter fremlagt.

* Vi erfarte at aktører i barnevernet var lite villige til å uttale seg dersom vi refererte til navngitte ungdommer. Spørsmålene måtte være generelle. Vi refererte derfor aldri til navnet når vi intervjuet noen av aktørene, men refererte til 16-åringen, 15-åringen etc.

* Informasjon som ikke var knyttet til personlige forhold var også lettere å få svar

Det kriminelle barnevernet

på. Spørsmål om størrelsen på økonomiske avtaler mellom kommuner og private selskaper, hvor mange barnevernsplasser de hadde kjøpt, døgnprisen på hver enkelt plass, og hvilke tilsyn som var utført, ble som regel besvart.

* Flere ganger ble vi, til tross for fullmakter og generelle spørsmål, møtt med motvilje.

I enkelte situasjoner stilte vi oss spørsmålet om hvem taushetsplikten egentlig skal ivareta: Barnevernsbarna, foreldrene eller saksbehandlerne i barnevernet?

Et eksempel kan illustrere dette:

En av ungdommene fortalte oss at han bodde i et fosterhjem som ikke var godkjent på forhånd, slik barnevernloven krever. Han var i kontakt med tilsynsføreren sin, som nektet å gi ham disse opplysningene. Gutten, som var over 15 år, var plassert hos barnevernet på grunn av omsorgssvikt. Han ønsket ikke å involvere foreldrene i saken. I likhet med flertallet av ungdommene vi intervjuet ønsket han kildevern overfor foreldrene. Han skulle også anonymiseres på trykk. Vi tok kontakt med barnevernet på ungdommens bosted og bad om å få vite om den oppgitte adressen gutten bodde på var godkjent som fosterhjem eller ikke.

Barnevernet på det aktuelle stedet nektet å svare på dette spørsmålet og krevde at foreldrene, som ikke lenger hadde den daglige omsorgen, skulle samtykke i at taushetsplikten ble opphevet.

*For å kunne besvare dine spørsmål trenger vi en **skriftlig bekreftelse** på opphevelse av taushetsplikten fra alle involverte parter; foreldre og gutten selv, skrev den aktuelle barnevernlederen i en e-post til VG.*

Vi vurderte det dit hen at det var uaktuelt for oss å involvere guttens foreldre, som ikke var noen anklaget part i saken. Gjennom vårt nettverk i barnevernet, opparbeidet i den innledende fasen av saken, fikk vi bekreftet opplysningene likevel. Fostermoren var ikke godkjent, og fosterhjemmet hans var dermed ulovlig.

Gullbarrene

Internt i det private barnevernet omtales barnevernsbarna av enkelte som "gullbarrene". Vinner du anbudsrunder om plassering av et barnevernsbarn med adferdsproblemer, er du sikret millioner i kassa.

Enkelte av barnevernsbarna vi snakket med var så vanskelige og voldelige at ingen offentlige institusjoner ville ha omsorgen, og barna ble sendt til de private institusjonene. Vi kontaktet det kommunale barnevernet som hadde inngått avtaler med de private firmaene. Da vi bad om å få informasjon om hvor mye kommunene betalte for navngitte barnevernsbarn i døgnet, fikk vi avslag. Når vi neste runde bad om tilgang til samme døgnprisen, men uten å bruke navnene på barna, fikk vi tilgang. Slik kom vi oss rundt taushetsplikten. Prisen det kommunale barnevernet betalte for en 16-åring vi skrev om, var i underkant av 20 000 kroner i døgnet og nærmere syv millioner årlig.

Vi gjennomgikk også årsregnskap og revisorrapporter. Der kom det frem at eiere og daglig leder i selskapene hadde tatt ut til dels høye summer i utbytte. Ved

Det kriminelle barnevernet

gjennomgang av selskapenes revisorrapporter oppdaget vi samtidig at kontrollen fra det offentlige side var liten. Til tross for at revisor i et tilfelle påpekte at det manglet dokumentasjon på at pengene hadde gått til forhold som var relevante for virksomheten, opprettholdt det offentlige sine kontrakter med firmaet.

7. Spesielle erfaringer

Kilder: Flertallet av kildene vi har brukt i denne saken har vi skaffet oss underveis i arbeidet. Da vi begynte å ringe rundt i systemet opplevde vi at flere fagfolk tok kontakt med oss på egen oppfordring – med kritikkverdig informasjon de mente vi burde få kjennskap til.

Oppfølging:

Alle barna som medvirket og de andre involverte, ble informert om innholdet i sakene i forkant av publisering. Barna og deres tillitspersoner fikk lese igjennom teksten i sin helhet og oversendt bilder til godkjenning.

Lydbånd:

Allerede fra en tidlig fase tok vi opp alle telefonintervjuer med de ulike aktørene i saken. Noen av intervjuene som ble gjort ansikt til ansikt med sentrale aktører ble tatt opp på bånd, dersom intervjuobjektet aksepterte.

Tilsvar:

Det har vært en krevende prosess å få tilsvar fra aktørene i barnevernet. Vi ønsket minst mulig *ingen kommentar*-tilsvar, og vi brukte derfor lang tid på å bearbeide partene til å kunne gi et meningsfylt svar. Dette var også for å yte dem rettferdighet.

Hvem fortalte sannheten?

Under tilsvarsrunden med lederne for de private barnevernsinstitusjonene, fikk vi beskrevet en helt annen virkelighet enn den barna ga oss. I ettertid ser vi at ledernes beskrivelser var langt fra objektive, selv om lederne var mer taleføre og tilsynelatende hadde større autoritet.

Overskuddsinformasjon:

Vi gjorde nøye vurdering av hvilke dommer mot miljøarbeiderne vi skulle omtale. En miljøarbeider sa til oss at det er en sentral verdi i det norske samfunnet å gi folk en ny sjanse og ikke straffe personer også etter soning. Flere dommer og straffedømte miljøarbeidere ble ikke nevnt i saken vår.

Anonymisering:

Alle barna som har fortalt sin historie har blitt anonymisert på trykk. Noen barn har vi kun brukt opplysningene til, og ikke latt dem synes i spaltene – av hensyn til deres situasjon. Vi valgte også å anonymisere miljøarbeiderne som hadde en straffehistorikk. Det var ikke miljøarbeiderne som enkeltpersoner vi ønsket å belyse, men systemet som lot dem få jobbe med barn. De ansvarlige for firmaene ble navngitt.

Sjekk av manus:

Et barneverntiltak vi omtalte fikk 19 850 kroner i døgnet for å passe på en

Det kriminelle barnevernet

barnevernsgutt. I en artikkel 18. november ble ett av tallene vi publiserte feil, da vi skrev at ved å passe på gutten i 60 døgn hadde tiltaket fått 2 millioner kroner. Det riktige tallet er 1,2 millioner. Feilen ble rettet på trykk i etterkant. Et manus kan aldri kontrolleres for mye.

Dokumentasjon:

Fordi vi satt som krav at barnas påstander måtte støttes opp av annen dokumentasjon før vi omtalte forholdet, opplevde vi i ett tilfelle at andre medier i sine oppfølgingsaker fortalte om informasjon vi var kjent med, men hadde unnlatt å skrive.

Rapportskriving:

Flere steder i metoderapporten gir vi vage opplysninger om vår kontakt med barna og hvordan vi fant voksne tillitspersoner rundt barna. Utvalget av firmaer og barn vi til slutt publiserte artikler om, var relativt lite. Dersom vi i metoderapporten hadde fortalt nærmere om hvem tillitspersonene rundt barna er, mener vi dette kunne bidratt til å identifisere dem.

Konsekvenser:

Dagen etter publisering av vår første sak om det private firmaet Velferd AS 18. november, gikk politiet til pågrepelse av to miljøarbeidere og daglig leder ved institusjonen. De tre ansatte og institusjonen ble siktet for omsorgssvikt etter straffeloven § 218. Dagen etter pågrep politiet en tredje miljøarbeider ved institusjonen, og siktet han for samme forhold. Saken er i skrivende stund under etterforskning.

Bydel Nordstrand som hadde plassert 16-åringen vi omtalte på tiltaket, sa opp sin avtale med firmaet. Kommunerevisjonen ser nærmere på avtalene som ble inngått mellom barnevernet og Velferd AS.

I etterkant av vår artikkel 17. desember om en annen 16-åring som ble passet på av torpedodømte og bodde i et ikke-godkjent fosterhjem, tok kommunen grep. Det ble bestemt at 16-åringen skulle flyttes fra fosterhjemmet.

Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken vil etter VGs artikler fremme forslag om å endre barnevernloven. Han vil at attesten til barnevernsansatte skal inkludere flere alvorlige lovbrudd som grove legemskrenkelser, ran, mishandling i nære relasjoner og grove narkotikaforbrytelser.